

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Tall, J., & Kankaanpää, S. (13.5.2024). Jokaisen kunnan elinkeinostrategian pitäisi edistää pienten yritysten omistajanvaihdoksia. *Maaseudun tulevaisuus*, 9.

MIELIPIDE

YLIÖ

Jokaisen kunnan elinkeinostrategian pitäisi edistää pienten yritysten omistajanvaihdoksia

Maaseudun yrityksistä suurin osa on alle kymmenen työntekijää työllistäviä mikroyrityksiä. Maaseutua pidetään yleisesti vakaan yrittäjyyden alueena. Uusia yrityksiä ei juurikaan perusteta ja olemassa olevat yritykset luovat suurimman osan paikkakunnan elinvoimasta.

Jokaisella yrityksellä on oma rooli ja merkitys hyvinvoinnin rakentamisessa. Maaseudun tulevaisuus on maaseudun yritysten tulevaisuus.

Mikroyritysten omistajanvaihdokset ovat hyvin paikallinen ilmiö. Yli puolet omistajanvaihdoksista toteutuu siten, että yrityksen ostaja löytyy samalta tai läheiseltä paikkakunnalta tai on myyjälle entuudestaan tuttu. Yritysten omistajanvaihdokset eivät vain sattumalta tapahdu, vaan niitä tehdään tavoitteellisesti. Omistajanvaihdoksen toteuttaminen on useimmiten vähintään neljän osapuolen yhteistyön tulos. Os-

tajan ja myyjän lisäksi tarvitaan rahoittaja, esimerkiksi pankki ja Finnvera, ja asiantuntija, jolla on omistajanvaihdoksessa tarvittava erikoisosaaminen.

On äärimmäisen harvinaista, että myyjä ja ostaja sopivat onnistuneesti yrityskaupasta vain keskenään.

Maaseudun ja kaupungin yritysten omistajanvaihdoksissa on muutamia keskeisiä eroja. Maaseudulla sukupolvenvaihdokset ovat yleisempiä kuin kaupungissa.

Sukupolvenvaihdoksissa korostuu henkisen ja taloudellisen onnistumisen tarve. Sukupolvenvaihdoksella ei pitäisi olla vaikutusta sukulaisuussuhteeseen. Samaa perhettä ollaan ennen sukupolvenvaihdosta ja sen jälkeen.

Lisäksi maaseudulla ostokohteiden löytäminen on helpompaa ja liiketoiminnan ja henkilöstön haltuunotossa on vähemmän haasteita kuin kaupungissa.

Kannattavan yrityksen lopettaminen vain jatkajan puutteen vuoksi on iso menetys.

Ilmajoen kunnassa yrityksiä on yllättävän paljon, noin 1 000 kappaletta. Maaseudulla on totuttu siihen, että hyvän elämän edellytyksiä töiden muodossa luodaan tarvittaessa itse.

Etelä-Pohjanmaalla omistajanvaihdokset on jo pitkään nähty tärkeänä yhteisenä asiana. Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ja maakunnan kunnat ovat yhteisvoimin vakiinnuttaneet omistajanvaihdosten neuvontapalvelun, joka tunnetaan Ilmajoellakin niin hyvin, että huomattava osa kunnassa tapahtuvista omistajanvaihdoksista lähtee käyntiin tätä kautta.

Myös paikallinen uusyrityskeskus osallistuu aktiivisesti alueen yritysten omistajanvaihdosten edistämiseen neuvomalla uusia yrittäjiä. Omistajanvaihdospalveluita tarjoavat yksityiset ammattimaiset toimijat ovat tietenkin merkittävässä roolissa ja keskeinen osa omistajanvaihdostyön ympärille rakentunutta verkostoa. Kunnan rooli tässä vahvassa verkostossa on taustatukija.

Onnistuneiden omistajanvaihdosten toteuttamista Ilmajoella edistävät omalta osaltaan sekä julkiset että yksityiset toimijat. Kullekin toimijalle on löytynyt oma roolinsa ja yhteisenä tavoitteena on yritysten jatkuvuuden edistäminen.

Omistajanvaihdosten toteuttamista edesauttavat työn tärkeyden laaja tunnistaminen ja hyvän tekemisen jatkuva parantaminen. Kannattavan yrityksen lopettaminen vain jatkajan puutteen vuoksi on iso menetys. Jokainen yritys

on tärkeä, koska lopulta vain riittävän vahva yksityinen sektori pystyy takaamaan terveen talouden ja toimivat peruspalvelut myös tulevaisuudessa.

Maaseutuyritysten mahdollisuuksia voisivat olla oppisopimusten ja aiempaa tavoitteellisempi mestari-kisälli-malliin hyödyntäminen omistajanvaihdosten työkaluna.

Maaseudulla on osaavia ja aktiivisia nuoria, jotka toivovat voivansa jäädä asumaan ja työskentelemään kotiseudulle. Hyvän yrityksen jatkaminen on yksi varteenotettava vaihtoehto toiveen mahdollistajana.

Nuoren yrittäjän auttaminen lentävään lähtöön voi olla myyjälle hyvinkin palkitseva kokemus.

Tuloksia tuottava yritysten omistajanvaihdosten edistäminen on pitkäjänteistä ja systemaattista tekemistä. Yrittäjien ja yrittäjyyttä edistävien toimijoiden välinen luottamus

rakentuu vuorovaikutuksessa. Jokaisen kunnan jokaisella yrittäjällä pitäisi olla joku, joka auttaa omistajanvaihdoksen ensimmäisissä askelissa.

Nykyiset ja tulevat yrittäjät tarvitsevat myös ohjausta eteenpäin asiantuntijoille yrityksen myymiseen, ostamiseen ja sukupolvenvaihdokseen liittyvissä kysymyksissä.

Osoitteesta yritystenomistajanvaihdospalvelut.fi yrittäjä tai yrittäjäksi aikova löytää omalla paikkakunnallaan maksutonta omistajanvaihdosneuvontaa tarjoavat tahot.

Pienten yritysten omistajanvaihdosten edistäminen pitää saada jokaisen kunnan elinkeinostrategiaan. Kun veikkaat kunnan nykyisten yritysten uudistumista omistajanvaihdosten kautta, veikkaat voittajaa.

Juha Tall

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Simo Kankaanpää
Ilmajoen kunta